

Onderstaand tekst en tekening zat in het jaarverslag van de Drentse Zuivelbond uit 1917

Het verteld iets over het 'Technisch Bureau' van het FNZ.

Advies van het technisch bureau

TECHNISCH BUREAU.

Omtrent de werking van het Technisch Bureau van den Algemeenen Nederlandschen Zuivelbond, waarvan wij menen een beknopt overzicht te moeten opnemen in dit jaarverslag, valt het volgende te vermelden

Van het T. B. is het personeel samengesteld als volgt:

De hoofdingenieur, de ingenieur, de leeraar-machinist, twee assistenten, een tekenaar en het kantoorpersoneel.

De werkzaamheden van het T. B. hebben zich in de drie jaren, dat het bestaat, belangrijk uitgebreid, zodat op het oogenblik de fabrieksinstallaties in hun gehelen omvang, d.w.z. gedetailleerd tot de kleinste delen in de aanvragen nader omschreven en met gedetailleerde tekeningen kunnen worden toegelicht.

Door het ontwerpen van tal van fabrieksinstallaties, welke door het T. B. in hun geheel zijn klaar gemaakt en gecontroleerd en waarvan het verder de eventuele aanmerkingen in de praktijk hoort, is het in staat om met de thans bestaande werktuigen een fabriek in te richten, zoals ze moet dijn. Wel speelt op het oogenblik de moeilijke tijd hun parten, maar toch hebben zij voor alle fabrieken ten slotte gekregen wat zij nodig hebben.

Om nu eens na te gaan waarin speciaal de voordelen van het gebruik van het T. B. bestaan, zouden wij ieder onderdeel afzonderlijk moeten behandelen. Het verslag zou te uitvoerig worden en zullen wij ons dus moeten beperken tot enkele hoofdpunten.

DE INDEELING DER LOKALEN.

Deze indeling is in een groot aantal fabrieken verkeerd. Men heeft daar in de eerste plaats rekening te houden, dat de melk en hare producten in de opeenvolgende bewerkingen, die ze ondergaat, een zo kort mogelijke weg heeft af te leggen. De verschillende lokalen, die men in een fabriek nodig heeft, moeten op de juiste manier aan elkaar sluiten, waarbij rekening moet worden gehouden met de bijzondere voorwaarden, die elk der producten bij hare verwerking eisen.

Tevens dient men er op te letten, dat de verschillende nevenbestanddelen in een fabriek (de water- en stoomleidingen, alsmede het drijfwerk) zoo juist mogelijk moeten worden aangelegd.

Zij komen dan natuurlijk zoo langzamerhand tot een standaardtype, waarvan hierachter een schetsje is opgenomen. Men ziet hier de volgende punten, waarop dient gewezen :

De melkontvang is ruim te nemen.

Vanaf de melkontvangbak stroomt de melk in het regeneratief. Vanaf het regeneratief naar de centrifuges, daarna in de pasteur, van de pasteur op het regeneratief en vandaar wordt ze op den koeler gepompt.

De room gaat via roompasteur, roomkoeler en roompomp naar de roomzuurbassins. Het karnlokaal bevindt zich op het eind van het centrifugelokaal vlak bij het roomzuurlokaal, en zoo dicht mogelijk bij den boterkelder. Het karnlokaal is één met het centrifugelokaal en er toch van gescheiden.

Het roomzuurlokaal is ver van het ketelhuis gehouden.

De ondermelkpasteur staat niet ver van de stoommachine van welke hij den afgeverkte stoom ontvangt.

Wij zullen nu niet de verschillende gebreken opsommen, die zij aan de verschillende werktuigen hebben aangetroffen, maar wenschen nog te wijzen op het volgende :

De fabrieken, waarover zij als adviseurs optreden krijgen eenheid in hun geheel leidingnet.

Zij houden er rekening mee, dat wanneer de koelers worden gebruikt en de stoommachine toch moet lopen dat dan de kouwatervoorziening van de koelers afdoende kan worden bereikt met een riemwaterpomp in plaats van een stoompomp.

Het T. B. heeft in verschillende fabrieken de riemwaterpomp ingevoerd en daardoor bereikt dat het waterleidingnet, dat de koelers moet voorzien, afgescheiden wordt van het spoelwaterleidingnet en den koudwaterbak. Wel is er een verbindingsleiding tussen deze netten aangebracht, waarin zich een afsluiter bevindt, maar die mag niet anders worden gebruikt, dan in tijden van nood, dat wil zeggen als één van de pompen stuk is.

De riempomp en stoompomp vormen dus een reserve voor elkaar. Wenselijk geacht wordt het hebben van twee norton putten aan alle fabrieken, die op deze manier dan ook volledig als reserve voor elkaar kunnen dienen.

En wat wordt daarmee bereikt?

- * Ten eerste, dat de koelers altijd koud water krijgen.
- * Ten tweede, dat het water van de koelers niet met lucht in aanraking komt en zich dus het alles verstoppende ijzeroxydule niet in de koelers kan afzetten.
- * Ten derde, dat het water van de koelers niet wordt verschaft door middel van een stoomverslindende stoompomp, maar door de zuinig werkende stoommachine.

Op deze manier zouden wij kunnen doorgaan, doch eindigen wij met te wijzen op het feit, dat het T. B. ook volledig tot het uiterste op de hoogte is van de in de fabrieken nodige koelinstallaties. Dat zij van de koelinstallaties eigen onderzoekingsnormen hebben ontworpen, zodat omtrent deze onderzoekingsmethode nooit meer onenigheid kan ontstaan. Verder zijn zij volledig gereed voor het ontwerpen van elektrische licht- en krachtinstallaties, ontijzeringsstoestellen, nortonputten, betonconstructies, waarvan de architecten gewoonlijk de gehele bewapening maar aan den leverancier overlaten. Ten slotte maken zij plannen voor bliksemaflei-

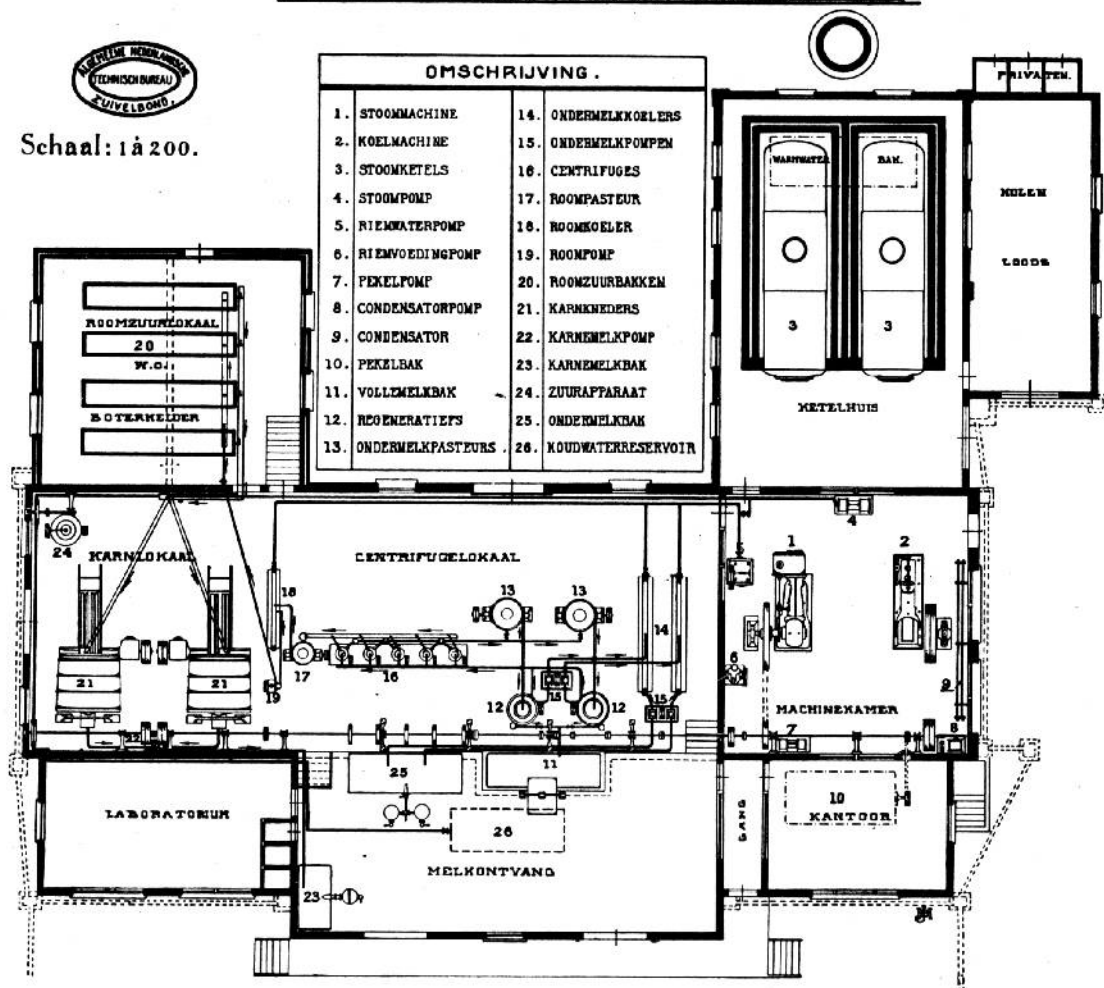
ders, waardoor in elk geval wordt voorkomen, dat de fabrieken met willekeurige afleidertjes worden opgeknapt.

Nog dient te worden opgemerkt; dat zij tegenwoordig een eigen monteur bezitten, die pijpleidingen en drijfwerken aanlegt. Hierdoor ontkomen zij aan het gevaar, dat er dikwijls minderwaardige pijpleidingen in de fabrieken komen, die zij er ten slotte toch niet anders uit kunnen houden dan door zelf de grondstoffen te leveren en zelf de leidingen te leggen. De monteur heeft dan niet de belangen van zijn patroon te dienen, maar weet dat in de eerste plaats de belangen van de coöperatieve fabrieken behartigd moeten worden.

Wij menen hiermede een kleine uiteenzetting te hebben gegeven van den omvang van de werkzaamheden van het T. B.

Omdat wij het van het hoogste belang achten, dat door U allen beter worde begrepen waarvoor de afdeling Technisch Bureau van den F. N. Z. is ingesteld en waarmede zij zich alzo inlaat. Moge er in den vervolge in Drenthe meer gebruik van worden gemaakt dan tot op heden is geschied.

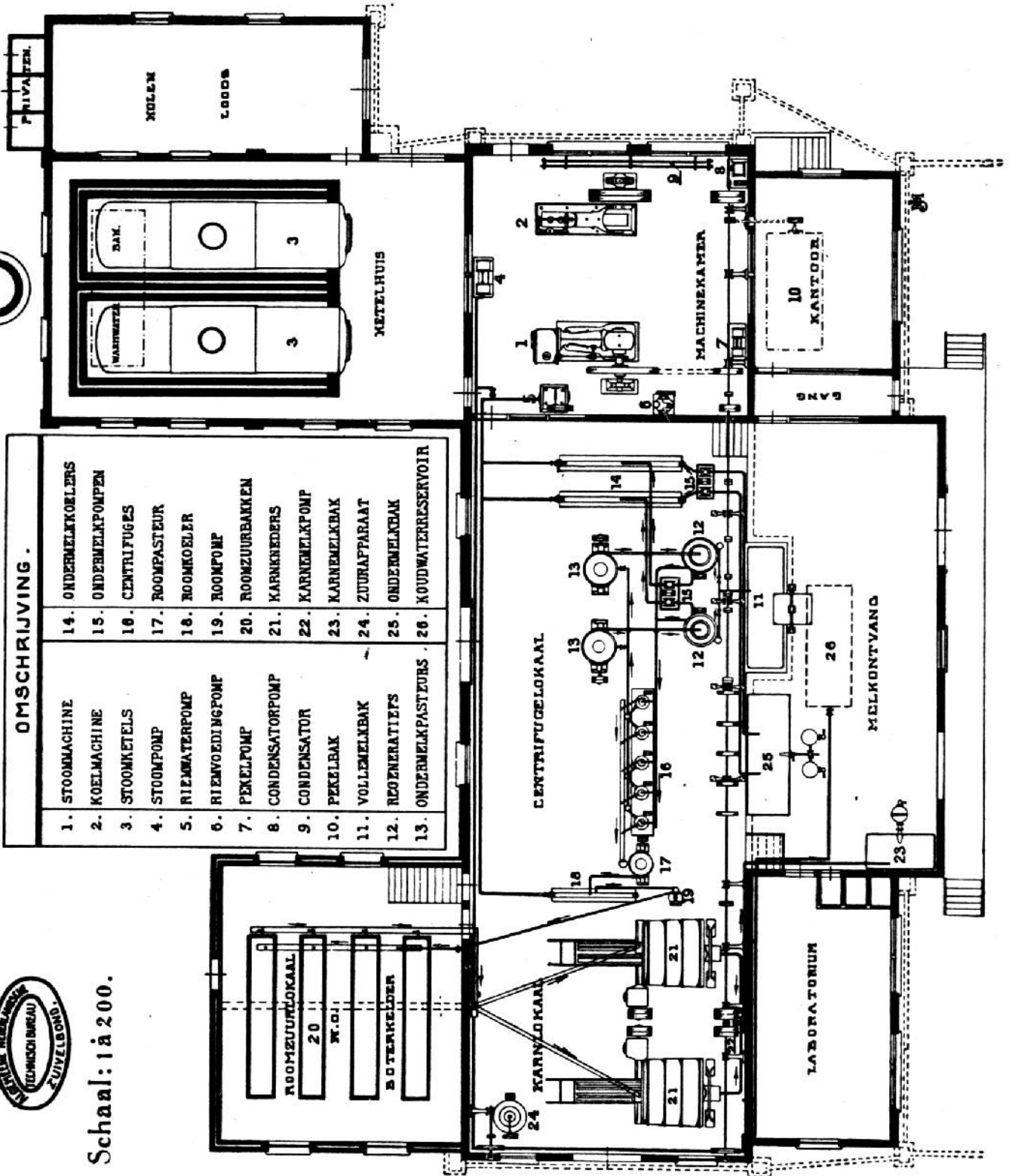
PLAN EENER ROOMBOTERFABRIEK.

PLAN EENER ROOMBOTERFABRIEK.

Schaal: 1:200.

OMSCHRIJVING.

1. STOOMMACHINE	14. ONDERMELKKOELERS
2. KOELMACHINE	15. ONDERMELKPOMPEN
3. STOOMKETELS	16. CENTRIFUGES
4. STOOMPOMP	17. ROOMPASTEUR
5. RIEMWATERPOMP	18. ROOMKOELER
6. RIEMVOEDINGPOMP	19. ROOMPOMP
7. PEKELPOMP	20. ROOMZUURBAKKEN
8. CONDENSATORPOMP	21. KARNKREIDERS
9. CONDENSATOR	22. KARNMELKPOMP
10. PEKELBAK	23. KARNMELKBAK
11. VOLLEMELKBAK	24. ZUURAPPARAAT
12. REGENERATIETS	25. ONDERMELKBAK
13. ONDERMELKPASTEURS	26. KOUDWATERRESERVOIR

